

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 11. Similiter sumitur vnitas Cathedræ, ex vnitate doctrinæ: quod Salomon declarat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52962)

torum, ut vel minimum in Dei Ecclesia ab illo trunco oporteat dependere. Divine profectio dixit Dominus per Isaiam: *Cruis Solis vocabitur vna: quia in hac Ecclesia solem erat creaturus à quo lucem mutarent stelle, & omnes civitates illius incolæ: illum vero dicimus summum Pontificem Romanum, Petri successorem, Apostolorum primipili, quibus Christus ait: Vos estis lux mundi.* Ex illo dimanat illa lux in stellas, & coelos, hoc est in Superiores, Episcopos, Archiepiscopos, Prædicatores, totamque Ecclesiam: ita ut (teste D. Cypr.) sicut nullus fructus, virtus nulla de ramo speranda est, qui rescinditur, & à trunco separatur, nec lux à stellis vel minima, quæ solis radijs subducuntur, ita neque sperare quis potest veram fidem, doctrinam solidam, nec Sacramenta, nec Christi virtutem, qui se à Romano disjungit Pontifice.

Serm. 10. Cypr. de tunica Christi, id quod expendit D. Leo Papa circa velum templi in morte Christi; Monet nos D. Martheus, ut fixis oculis consideremus, quod quia hora Christus expiravit, quando tunicam suam diuidi non permisit, secretum ut velum templi medium à summo vsque deorsum scinderetur. Ecce velum templi scissum est in duas partes à summo vsque deorsum. Ne disputemus num vnicum tantum fuerit velum, ut sentit Ab. Ien. a. & Episcopus Iansenius. b. vel duo, vnum ad interiora velanda, alterum ad exteriora separanda, ut indicant Iosephus. c. alijque auctores, etiam Sancti ut D. Thom. d. Anno Lipseman. Episcopus Veronens. e. arbitratu f. ille tria. Quæ cum ita sint, quod eorum scissum est in duas partes? Id dico, velum fuisse principale, quod absolute vocabatur velum templi. Erat autem preciosum valde, quale Dominus Moysi præceperat cõtexendum, quale & Salo con appendit: f. fecti Salomon velum ex hyacintho, purpura, cocco, & bysso, & inxerit ei Cherubin. Soli m erat ac adeo firmum, ut aliqui putauerint ex Iosepho telam habuisse ad quatuor digitorum crassitiam, quo nisi abile illud notandum venit, tale à summo vsque deorsum velum scindi potuisse: non enim erat tela aranearum, nec bylles, nec carbasis, sed quale descripsimus. Latent vero in hoc diuina quadam mysteria, v. ruitamen quod nobis maxime congruit, hoc est, quod expendit D. Leo Pontifex. Contextum erat velum, ut tunica Christi, cuius textura desuper ardebatur, ut diximus, similiter illa veli à filo superiori. Christi tunica non diuiditur: quia eius regnum & Ecclesia semper manet indivisibilis, at velum

templi Iudæorum medium disscinditur: quia templum hoc destruentum erat, Sacerdotium, sacrificia, ceremoniæ ceteraque omnia antiquanda, vnde diuino consilio eius incipit scissura: *À summo vsque deorsum. Voluit hanc Deus euertere Rempubicam, quæ nihil erat nisi figura & umbra futurum: texuerat illam, & vnam confecerat, cuius vntas ab vno capite, summo scilicet Sacerdote originem ducebat: Sicut vnguentum in capite quod ascendit in barbam, barbam Aaron quod descendit in oram vestimenti eius.* Hinc illa Synagoga veteris vntas: hinc eus scantit interitus, quod per mundi cardines dispersi Iudæi, erantici, diuisi, huc illucque captiui abducti, ut nihil illis superstit: *À summo vsque deorsum.* Summus expiret Sacerdos, sic ut & eius desit potentia, qua hæcra, Christus in cruce expiravit, & iam ante hoc prædixerat Caiphas, scorum scissura vestimentorum. Ita hæc, o Caypha, scindantur in partes vestimenta, manu fortissima, vt vna hac, altera illac distrahatur, & defuncto illo supremo capite summo Sacerdote, eius sequatur peritio: *Vsq; deorsum;* vt nec antiqua vigeant sacrificia, nec ceremoniæ, nec oblationes, nec templum, nec ministri, vt hoc ipsa hora aduertimus omnia euauisse. At Christi tunica, eius Ecclesia, cuius eordium: *Desuper,* illi capite superimposito visibili, manet integra, indiuisa, vna perseverat. Ab hoc capite pendunt cetera: *Super hanc petram edificabo Ecclesiam meam.* En tibi cathedræ vntati fundamentum, cui Ecclesia innuitur; petra, Petro. Nouit hoc apprime diabolus, cum omnis eius sit sollicitudo ceteraque perpetua, machinas suas eo dirigere, vt hanc euerteret soli illam petram. Hic eius fuit primus impetus per hæreticos: qui huic vnicẽ student & adlaborant, vt Papæ, Romanique Pontificis detractent auctoritati, retexant, scindantque filum, quod ex eius desinit potestate ad Prælatos maiores, & de illis ad minores, & reliquam denique Ecclesiam.

§. II. Similiter sumitur vntas Cathedræ, ex vntate doctrinæ: quod Salomon declarat.

Secundum statuit Apostolus, ex quo maxime proprie desumitur vntas cathedræ, nempe de vntate vntatem, quam omnes profitentur. Vnam fidem: *Vna fides ex vno magistro Christo Domino deriuata, quem idem* Apolto-

Serm. 10. Cypr. de tunica Christi, id quod expendit D. Leo Papa circa velum templi in morte Christi; Monet nos D. Martheus, ut fixis oculis consideremus, quod quia hora Christus expiravit, quando tunicam suam diuidi non permisit, secretum ut velum templi medium à summo vsque deorsum scinderetur. Ecce velum templi scissum est in duas partes à summo vsque deorsum. Ne disputemus num vnicum tantum fuerit velum, ut sentit Ab. Ien. a. & Episcopus Iansenius. b. vel duo, vnum ad interiora velanda, alterum ad exteriora separanda, ut indicant Iosephus. c. alijque auctores, etiam Sancti ut D. Thom. d. Anno Lipseman. Episcopus Veronens. e. arbitratu f. ille tria. Quæ cum ita sint, quod eorum scissum est in duas partes? Id dico, velum fuisse principale, quod absolute vocabatur velum templi. Erat autem preciosum valde, quale Dominus Moysi præceperat cõtexendum, quale & Salo con appendit: f. fecti Salomon velum ex hyacintho, purpura, cocco, & bysso, & inxerit ei Cherubin. Soli m erat ac adeo firmum, ut aliqui putauerint ex Iosepho telam habuisse ad quatuor digitorum crassitiam, quo nisi abile illud notandum venit, tale à summo vsque deorsum velum scindi potuisse: non enim erat tela aranearum, nec bylles, nec carbasis, sed quale descripsimus. Latent vero in hoc diuina quadam mysteria, v. ruitamen quod nobis maxime congruit, hoc est, quod expendit D. Leo Pontifex. Contextum erat velum, ut tunica Christi, cuius textura desuper ardebatur, ut diximus, similiter illa veli à filo superiori. Christi tunica non diuiditur: quia eius regnum & Ecclesia semper manet indivisibilis, at velum

Hier. 11.

Hier. 11.

D. Tho.

Hier. 11.

Ep. 3. ad

Demetria.

Vogel.

1.

Varietas

doctrinae

propria

hereticis.

Epist. 11.

11.

Apostolus ea de causa vocat: *Auctorem fidei & confirmatorem*. Ille ipse est, eam docuit Apostolus, & praesertim verò D. Petrum, cui ob praestitam fidem de Christo professionem nomen imposuit petra Ecclesiae suae fundamentalis, superquam illam fundaret, pro quo & rogavit, ut fides divina cathedra eius nunquam deficeret, sed ab eo in ceteros secunda, puraque dimicaret. Hinc consilium illud, quo Apostolus finem imposuit epistolae suae ad Hebraeos tam fultae, quam caelestis: *Doctrinae variis & peregrinis nolite abduci, optimum est enim gratia stabilire cor*. Supponit (inquit Angelicus Doctor) quod fides, vera sit, ac proinde, una, *Vna fides* quia, ut sapienter ait philosophus, veritas consistit in indivisibili, quod est, rem ita esse, ut dicitur: *Mendacium infinita habet diverticula*: quia quocumque a veritate aberraverit, siue ad dexteram, siue ad sinistram mendacium est: si ut ut quis in scopum iactum dirigat, sola & via est tantum via, verum ut ab illo declines, mille vias inuenies: *Doctrina fidei*, (loquitur D. Thom.) *Vna est, quoniam à puncto in punctum non conuenit ducere nisi unam lineam, quoniam autem doctrinae multae sunt: quia à recto multo modis conuertitur deuare*. Itaque monet Apostolus: *Cauete ab hac vitate deuare, & doctrinae variis ac peregrinis abduci*: haec verò sunt errores ac hereses, quae variae sunt, quia fidei, quae una est opponuntur, & peregrinae, interpretatur D. Hieron. quia per lata longaque mundi vagantur incertae, incerti laris, inconstantis cathedrae. D. Chrysostom. pro peregrinis legit *Novis*: quod nihil sit magis proprium hereticis, quam in doctrina fidei sectari nouitates: ut enim hi omnes superbiae fastu intumescunt, suo censent honori derogatum, si quae dixerint alij, ipsi quoque profiteantur, nec ex officinis suis, seu ingenis noui aliquid cudant. *Cauete, hortatur Apostolus: Et nolite abduci doctrinae variis ac peregrinis, ne sitis, ut suber expositum mari, quod ventus in diversa rapit agitarum: Non simus paruuli fluctuantes, & circumferamus omni vento doctrinae*. Sed esto constans, & diuina gratia securus: *Optimum est enim gratia cor stabilire*. D. Anselm. intelligit per gratiam, veritatem fidei Evangelicæ: haec enim est singularis quaedam gratia, nobis a Deo concessa: ista cor tuum, consilio, stabilis ac confutens.

Ut video tangit Apostolus consilium illud, quo finit Salomon concionem illam vtilissimam

totoque orbe clarissimam: *Verba sapientium sunt stimuli, & quasi clauis in alium defixæ, quae per magistrorum consilia data sunt à patre uno. His amplius, fili mi, ne requiras. Faciendæ plures libri, nullus est finis. Quam luculentè describit doctrinam Cathedrae Ecclesiae Catholicae? Stimuli (inquit D. Hieronym.) qui cor pungunt, & calcariis excitant ut vitis excedat, ad colum tendat; talis enim esse debet doctrina doctoris, bonique praedicatoris: *Quae in se habent aliquid mordacis veritatis, & illud in concionibus praeculis habere conuenit propriæ ne sit laudis aut estimationis avidus, sed audientium corda ad penitentiae lamenta compungere satagat praedicator: Quasi clauis in alium defixæ, quibus aulea dependent doctrinarum, quibus ornata praefulget Ecclesia: Praefulget inquam ipsa, quae docuit D. Augustin. D. Ambros. D. Hieron. D. Gregor. D. Thom. D. Bonau. alijsque Sancti Patres, tam Graeci quam Latini, eorumque stabilitate, verbis, scriptis, libris. Deinde *Clauis in alium defixæ, q. d. firmiter infixi, usque ad caput profundius inculli*: Talis est Sanctorum doctrina, firma, tuta, cui absque illa calis suspitione possis immitti: firmiter incussa; quia quantumuis conentur heretici dentibus suis ac ingenio eorum linguarumque detrahentium malleis eam eradicare, ac euellere, nullatenus poterunt. Haec autem doctrina unde deducitur? ab uno magistro: *Datus sunt à magistro uno*: nimirum Christo, cui de se hoc perhibet testimonium verum: *Magister vester vnus est Christus*. Iam dixit Spiritus S. *Omnis Sapientia à Domino Deo est*. Videntur vnde cathedrae procedat veritas? *Quia non nisi vnum agnoscit magistrum Christum: licet enim multis videas Cathedralicos, ipse solus Magister ille est, cuius omnes doctrinam sequuntur, declarant, proponunt, profitentur, concionantur: Vnus Magister Christus, & ille, qui eius locum habet summus Pontifex, vnicus Magister, ex quo illa profuit doctrina, quam omnes Ecclesiae docent praecceptores. Si sint Doctores, si Episcopi, si Archiepiscopi, si Patriarchae, omnes in illius iurant verba Magistri: *Fili mi*: (inquit Salomon) *his amplius ne requiras*: nec enim alibi veritatem inuenies: haec tibi sufficiant, quae te docet Christus, eiusque vicarius.***

Apte proposito iusto perpendit D. Chrysost. verba Abrahae, quibus diuini respondit Epuloni, qui ex inferni abissis, ubi flammis igneis torquebatur, instanter supplicabat, mite-

D. Hier. Epist. 19. ad Euseb. Tom. 1.

Eccle. 12. 17

2 2

ret defunctum jam pridem Lazarum fratris
 suis predicatorem, qui eis illorum, quæ post hanc
 in altera vita misera crudelibus avarisque dimit-
 tibus occurrunt in fausta, propalet veritatem. Cui
 Abraham: Nulla suppetit ratio: *Habent enim Moy-
 sen & Prophetas*, id est, predicatores, & superiores,
 & superiores cathedræ infidentes, præcones ver-
 itatis: *Illis audiant*. Fateor, sic est, o pater mi
 Abraham, at maiorem longè habet efficaciam
 verbum mortui, qui regressus ab inferis illis ap-
 pareret prædicator. Falleris, fili mi, (inquit A-
 braham.) *Si Moysen & Prophetas non audiant,*
neque si quis ex mortuis resurrexerit, credent. O-
 pus hic est Deho natatore: verba enim sunt in-
 tellectu difficillima, pro ut notat Cardinalis Ca-
 ietan. sed quæ summo ingenio enucleat D.
 Chrysolom. Responde mihi: verum sit effica-
 cius, verbum Dei, vel alicuius defuncti? Nemo
 regat, maiori pollere Dei verbum. Quæro igitur,
 quid credis esse verba Moysi & Prophetarum?
 Quid arbitraris verbum esse superioris, nisi
 verbum Dei? *Quis vos audit, me audit.*
 Qui sunt illi mortui, imo & Angeli, nisi Dei
 famuli? Qui verbis Domini fidem non adhibet
 num serui adhibebit? Ne visiones, ne appari-
 tiones, ne rationes quaeritis: hæc enim om-
 nia te possunt iudicari. Amentiam sapit dicere,
 si mortuus a pariterit, credent, dico mihi,
 dices stultissime, an ignoras istis in apparitio-
 nibus mille posse fa- des delinere? An ignoras
 his visionibus mille posse interire tre daemonum
 illudior est?

Hoc aut, argumentum fuit vacis Isaiæ, con-
 tra quosdam Pseudopphetas, qui ut certi essent
 eorum quæ prædicabant, docelant popu-
 lum mortuorum petrent apparitiones, vel i-
 sola, & Pythones consulere. Quando hæc ve-
 bis preponent, inquit Isaias, illos ut hæreticos
 longius abigite, & ut eritis magistros repellite:
*Cum dixerim ad vos: quare à Pythibus, &
 à Diuinis, &c. Numquid non populus à Deo suo
 requireret pro vinctis à mortuis? Ad legem magis, &
 ad testimonium. Quod si non dixerim iuxta ver-
 bum hæc, non erit eis maius lux.* Verba diui-
 na. Non reliquit Dominus populum suum omni
 sic gubernatore n alè destitutum: hoc enim quid
 aliud esset, quam innumeros illum exponere er-
 roribus. Quid itaque que daemones facilius (inquit D.
 Chrysolom.) incautatis, ac præstigiatoribus
 (a) Hom- (a) & inge. ij subtilioris quam commouere visio-
 bres de nes & somnia, quæ veræ censentur esse appa-
 magina- ritiones? Per versa dogmata diab. hui inuixisti: po-
 tuerit enim frequenter ostendere simulachra, ac

subornare, qui simularent mortem & sepulturam,
 mox rursus se ostenderent, quasi à mortuis excita-
 tos, ac per illos persuadere, quæcumque vellent.
 Etiam si nunc in formis frequente dormientibus
 visa, multos deciperunt, &c. Quasi rorum esset
 hæreticis talibus ludere inuenitionibus. Illos abi-
 ge: radix enim sunt errorum. *Ad legem magis,*
 & *ad testimonium.* Nolle desideras veritatem?
 Illum consule, qui in cathedra præfidet, qui legem
 explicat & in quo Deus loquitur, qui verò aliud
 quaerit: *Non erit ei lux matutina,* sed tere-
 bra nocturna. Hoc intendit sapientissimus ille
 prædicator: *Hic, fili mi, amplius ne requireas.*
 O Lutherè perduellis, cui non fuit cit doctrina
 Papæ, sed visiones, inventiones meditaris, a-
 liaque varias ac peregrinas consulis sententias.
 O Calixte sordidissime, ut quid non acquiescis
 doctrinæ Cathedræ Christi, in qua Pontifex re-
 sidet? Peribis infelix, misereque delusus: *Non
 erit eis lux matutina.* Ne aliud quaras, quod si
 quaeris, multam inuenies varietatem; si enim
 homines frana si is laxent ingenijs non sufficet
 charta scribendis eorum argumentis, inuixis,
 capsoijs: *Facienda plures libros nullus est
 finis.* Tu verò filium, his amplius, ne re-
 queras, doctrinam aliam, aliam linguam,
 alia argumenta: *Obstero vos, fratres, ut i-
 sum di. a. u. omnes, & non sint in vobis scissimata,* 10.
 hortatur Apostolus Vna sit fides vestra, vestra
 confessio imo & verba: *Idi sum dicatis,* ut ne-
 dum idem amnes dicatis, sed in principalibus,
 omnia dicatis, quantum fieri potest, isidem om-
 nino verbis.

§. 12. *Conseruat vnitas doctrina, vnitatem
 idiomatis, in quo erant iudas, & hanc Ro-
 mani ad sue conseruationem Reipublicæ pro-
 curarunt.*

Quantum capio, alludit Apostolus ad
 quod subtiliter notauit D. Chryso-
 stom. Hieronym. Eutymius, Beda & In-
 & alij suprema nocte coram contigisse. Dicit 26.
 Dominus Iesus Christus, alidens mensæ. Amen Mani
 amen dico: quia vnus vestrum me tradidit: quæ-
 Turbantur, contritantur & merito quidem om-
 nes, interrogant singuli, quisque pro se:
 Numquid ego sum Dominus? eodem omnes Chri-
 stum nomine compellantes. *Domine:* Accedit Lu-
 das, & quaerit, nec Christum, ut cæteri Do-
 minum vocat, sed magnum: *Numquid ego sum*
 sum 25.

Luc. 16, 31.

Ientac. 5, 24.

Luc. 10, 36.

Isai. c. 8, 29.

(a) Hom- bres de magina.

D. Chry- stom. Hieron. Eutym. Beda & In-

Lib. 1. cap. 1. Escor. h. Lib. in loc. cap. 3. e. Ho. de pa.

Isai. 71.

2. Lu. ferop. Euf. Mag. h. Lu. fer. c. 12. cap. 1. & In- 26.

Dom. Turbantur, contritantur & merito quidem omnes, interrogant singuli, quisque pro se: Numquid ego sum Dominus? eodem omnes Christum nomine compellantes. Domine: Accedit Ludas, & quaerit, nec Christum, ut cæteri Dominum vocat, sed magnum: Numquid ego sum sum 25.